

[Finansministeren.]

der ville vanskeliggøre den nødvendige fasthed i penge- og valutapolitikken.

Derimod bliver der ikke tale om, som nogle har været inde på, at erhvervslivet fratages nogen kapital, idet likviditetsopsugningen som nævnt kun modsvarer likviditetsforøgelsen over statsfinanserne. Selve optagelsen og salget af statslån vil som i indeværende finansår ske i samarbejde med Nationalbanken, sådan at der tages hensyn til den samlede likviditetsudvikling, og således at det normale pengemarked ikke lider skade derved.

Nogle har beskæftiget sig med den rente- og afdragsbyrde, som følger af de indenlandske statspapirers salg, og umiddelbart kunne man også forledes til at tro, at afdrags- og rentebyrden vil komme til at tyngte kommende generationer, som det er blevet sagt. Det er imidlertid ikke tilfældet. Det er i hvert fald en alt for forenklet problemstilling, for gennem underskuddet på statsfinanserne er der skabt mulighed for en større beskæftigelse og en større produktion, herunder også større investeringer, og hermed er der skabt mulighed for en større produktion også for de kommende generationer. Den principielle virkning af betalingen i de kommende år af afdrag og renter på statsobligationerne er derfor alene, at produktionen inden for samfundet skal fordeles under hensyn til, at ejere af statsobligationer skal have betalt renter og afdrag heraf, og denne overførsel vil foregå på basis af et højere produktionsniveau end det, der kunne være opnået, hvis vi ikke havde finansieret en del af produktionen under nedgangskonjunkturerne ved underskuddet på statsfinanserne. Sigtet med at afholde statslige udgifter større end indtægterne er altså at øge produktion og beskæftigelse.

En del af forklaringen på det store underskud på statsbudgettet ligger i, at mange af posterne på statsbudgettet er indrettet på en sådan måde, at de automatisk ændrer sig i takt med den økonomiske situation, og det er også meningen. Det gælder bl. a. statens indtægter i form af kildeskat og afgiftsprovenu og endvidere en række udgiftsposter. F. eks. kan nævnes, at udgifterne til arbejdsløshedsdagpenge er budgetteret til 6,8 mia kr. i 1977-78 eller $\frac{3}{4}$ af det samlede underskud på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet. Hvis man derfor uden omtanke, sådan som fremskridtspartiets ændringsforslag er udtryk for, forsøger at modvirke det, man kan kalde budgettets evne til automatisk

at påvirke økonomien i den rigtige retning, så vil situationen kun blive forværret.

På den anden side skal det erkendes, at der er grænser for, hvor meget vi ad finanspolitisk vej i den øjeblikkelige situation kan forsvare at stimulere den hjemlige økonomi. Den større aktivitet, der skabes over statsfinanserne, vil øge behovet for import og dermed også øge betalingsbalanceunderskuddet, og en gentagelse af det store underskud over for udlandet på 11½ mia kr. i 1976 vil være helt uacceptabel. Der må føres en økonomisk politik, der over en årrække reducerer underskuddets størrelse, og som på længere sigt vender underskuddet til et overskud. Kun herved bliver det muligt at påbegynde en afvikling af gælden til udlandet.

Regeringen vil fortsat prioritere hensynet til beskæftigelsen højt, og det betyder også, at der vil blive taget nye initiativer i takt med, hvad den økonomiske situation giver mulighed for. Især udviklingen i arbejdsløsheden blandt de unge giver grund til alvorlige overvejelser, og regeringen overvejer nye foranstaltninger på dette område. Også på det energipolitiske felt overvejer regeringen yderligere foranstaltninger. Gennem en energiplan er det målet både at øge beskæftigelsen og samtidig at mindske behovet for energiimporten, ikke kun for at spare valuta, men også for på længere sigt at skabe en større forsyningsikkerhed.

Jeg skal herefter til slut gøre nogle bemærkninger om den almindelige økonomiske baggrund for det finanslovsforslag, der vedtages i dag. Nye skøn over de internationale konjunkturtendenser for den kommende tid tyder nærmest på, at der må forudses en svagere efterspørgselsudvikling efter danske eksportvarer end anslået ved fremsættelsen af finanslovsforslaget i november, ikke mindst fordi industrieksporten til det svenske marked generelt må betegnes som svagere end hidtil skønnet. Heller ikke ordreudviklingen i Tyskland tyder på nogen hurtig opgang i den indenlandske efterspørgsel her, og selv om der kan knyttes visse forhåbninger til en hurtigere konjunkturfremgang i USA, så er vurderingen stadig, at opgangen i industriens eksportmuligheder kun vil forløbe langsomt. Det forstærker behovet for, at pris-, indtægts- og omkostningsudviklingen holdes i ro, således at konkurrenceevnen øges.

Der er i den forbindelse grund til at gentage, at det er lykkedes at dæmpe inflationstakten herhjemme, også i sammenligning med udlandet. Ifølge en EF-opgørelse havde Danmark i